

Waaier aan Thorner gezangen

Abdijkerk Thorn, 16 september 2023

Waaier aan Thorner gezangen

Schola Cantorum van het Ward-Instituut

o.l.v. Cyriel Tonnaer

met

Orgelspel door Daniël Jansen

ter afsluiting van de viering van “350 jaar Kapel onder de Linden”

Abdijkerk Thorn, 16 september 2023

Vanavond zal op de slotdag van de feestweek de Schola Cantorum van het Ward-Instituut op uitnodiging van de Stuurgroep 350 jaar Kapel onder de Linden het concert “Waaier aan Thorner gezangen” voor u verzorgen.

De kapel, die een nabootsing is van het Heilige Huisje (Santa Casa) te Loreto, is rijk versierd met stucwerk en met olieverfschilderingen in médaillons. De decoraties verheerlijken Maria en bevatten teksten die aan het Oude en Nieuwe Testament zijn ontleend.

Tijdens dit concert sluiten de gezangen nauw aan bij de teksten en afbeeldingen in de Kapel.

Zij bieden de luisteraar een muzikale waaier aan gregoriaanse rijkdom, gezangen die voor een belangrijk deel afkomstig zijn uit het unieke Thornse liturgische handschrift “Officia Propria”, dat waarschijnlijk aan het eind van de 16e eeuw tot stand is gekomen.

De Schola van het Ward-Instituut is grote dank verschuldigd aan de heren Louis Krekelberg en Johan Schoenmakers die jarenlang een diepgaand onderzoek hebben ingesteld naar de muzikale weergave van de gezangen en liturgische gebruiken uit de Officia Propria.

Met dit unieke concert neemt de Schola u mee in een muzikale rondleiding langs de decoraties in de Kapel onder de Linden en laat u kennis maken met de bijzondere liturgische rijkdom van het Thorner Stift.

Cyriel Tonnaer
dirigent Schola Cantorum van het Ward-Instituut

Egredietur virga de radice Iesse et flos de radice eius ascendet (Jesaja 11,1)

Een twijg zal voortkomen uit de wortel van Jesse, en er zal een bloem uit zijn wortel ontspringen

Orgelspel: “Ave Maris Stella”

Nicolas de Grigny (1672 - 1703) bewerkte een 5-tal hymnes voor orgel ten behoeve van kerkelijk gebruik tijdens diverse hoogfeesten. Deze zijn per stuk in meerdere delen gecomponeerd. U hoort uit het “Ave Maris Stella” het eerste deel gespeeld met de Plein Jeu-registratie (grondstemmen en mixturen) met daaronder, in lange noten, de gregoriaanse melodie klinkend met de trompetregisters in het pedaal.

Responsorium “Stirps Iesse”

Stirps Jesse virgam produxit virgaque florem:

Et super hunc florem requiescit Spiritus almus.

Virgo Dei Genitrix virga est, flos Filius eius.

De stronk van Jesse bracht een twijg voort en de twijg een bloem: en op die bloem daalt de heilige Geest neer.

De Maagd en Moeder van God is de twijg, de bloem is de Zoon.

*Et ait angelus et ecce concipies
et paries filium et vocabis nomen
eius Iesum*

De engel sprak: Zie, gij zult in uw schoot ontvangen en een zoon baren, en gij zult hem Jezus noemen

Lucas, vers 30 en 31

Communio “Ecce Virgo”

Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabitur
nomen eius Emmanuel.

*Soli posuit tabernaculum in eis, et ipse tamquam
sponsus procedens de thalamo suo, exsultavit ut
gigas ad currendam viam*

Zie, de maagd zal ontvangen en een zoon baren,
en zijn naam zal genoemd worden Emmanuel.

*Op de zon sloeg Hij zijn tent op, en zelf verlaat Hij
als een bruidegom zijn bruidsvertrek, om juichend
als een reus zijn weg rennend af te leggen*

Dixit autem Maria ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum

Maria zei echter: ik ben de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord

Lucas 1, vers 38

Responsorium “Missus est Gabriel” - Officia Propria fol. 318

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem
desponsatam Joseph, nuntians ei verbum et
expavescit Virgo de lumine: ne timeas maria
invenisti gratiam apud Dominum: ecce concipies et
paries et vocabitur Altissimi Filius.

Ave maria gratia plena, Dominus tecum.

De engel Gabriel werd naar de maagd Maria,
die verloofd was met Jozef, gezonden om haar
de boodschap te brengen en de maagd schrok
van het licht. Wees niet bevreesd Maria, u
hebt genade gevonden bij de Heer: zie, u zult
ontvangen en een kind baren, hij zal genoemd
worden Zoon van de Allerhoogste.

*Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is
met u.*

**Antifoon “Ecce ancilla Domini”
Magnificat Ton. VIII C**

Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum
tuum.

*Magnificat anima mea Dominum
Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.*

*Quia respexit humilitatem ancillæ suæ:
ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.*

*Quia fecit mihi magna qui potens est,
et sanctum nomen eius.*

*Et misericordia eius a progenies in progenies
timentibus eum.*

Zie, de dienstmaagd des Heren: mij geschiede
volgens Uw woord.

*Mijn ziel verheerlijkt de Heer, en mijn geest
verheugt zich in God, mijn redder.*

*Want Hij had oog voor de geringheid van zijn
dienstmaagd; zie, van nu af zullen alle geslachten
mij zalig prijzen.*

*Want Hij die machtig is, heeft grote dingen voor
mij gedaan, en heilig is zijn Naam.*

*Zijn barmhartigheid reikt van geslacht tot geslacht
voor hen die Hem vrezen.*

*Fecit potentiam in bracchio suo, dispersit superbos
mente cordis sui.*

Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes,

*Suscepit Israel puerum suum recordatus miseri-
cordiæ suæ*

*Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et
semini eius in sæcula.*

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto

*Sicut erat in principio et nunc et semper, et in sæ-
cula saeculorum. Amen.*

*Hij toont kracht met zijn arm, drijft de
hoogmoedigen van hart uiteen,*

*machtigen stoot Hij van hun troon en geringen
verheft Hij.*

*Hongerigen overlaadt Hij met goederen en rijken
stuurt Hij weg met lege handen.*

*Zijn volk Israëel, dat Hem dient, neemt Hij op
indachtig zijn barmhartigheid,*

*zoals Hij beloofd heeft aan onze vaders, aan
Abraham en zijn nageslacht tot in eeuwigheid.*

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest,

*zoals het was in het begin en nu en altijd en in de
eeuwen der eeuwen. Amen.*

***Veniat dilectus meus in hortum
suum***

Dat mijn geliefde in zijn tuin kome

Canticum Canticorum 5
“Het Hooglied”

Orgelspel: “Cinq Invocations”

Henri Dallier (1849 - 1934) schreef in 1926 de “Cinq Invocations” waarvan de delen gezien kunnen worden als “namen”, benoeringen of aanroepingen van de Heilige Maagd. Het laatste deel: “Electa ut Sol” (de titel betekent letterlijk: uitgelezen, stralend als de zon) verklankt een zin uit Hooglied 6 vers 10.

Antifoon “Veniat dilectus”

Veniat dilectus meus in hortum suum, ut comedat
fructum pomorum suorum.

Mijn lief moet in zijn hof komen, laat hij daar zijn
zoete vruchten proeven.

Antifoon “Veni in hortum”

Veni in hortum meum, soror mea sponsa: messui
mirram meam cum aromatibus meis.

Hier ben ik in mijn hof, zusje, bruid van mij: ik pluk
mijn mirre en mijn balsem.

Antifoon “Comedi favum”

Comedi favum cum melle meo, bibi vinum meum
cum lacte meo.

Ik eet mijn honing uit mijn honingraat, ik drink
mijn wijn en mijn melk.

Cover van het boek "Hooglied en de Liefde" (auteur: Louis Krekelberg) met een beschrijving van 57 gregoriaanse gezangen uit het HOOGLIED

Antifoon “Hortus conclusus”

Hortus conclusus es soror mea. Hortus conclusus fons signatus. Surge propera amica mea, quia pulchra es amica mea, quia pulchra es et decora, oculi tui columbarum. Alleluia.

Een besloten hof ben jij mijn zusje. Een gesloten tuin, een verzegelde bron. Sta op mijn schone vriendin, want je bent zo mooi, je bent mooi en sierlijk, je ogen zijn als die van duiven. Alleluia.

Antifoon “Descendi in hortum”

Veniat dilectus meus in hortum suum, ut comedat fructum pomorum suorum.

Mijn lief moet in zijn hof komen, laat hij daar zijn zoete vruchten proeven.

Antifoon “Tota Pulchra es”

Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te, favus distillans labia tua, mel et lac sub lingua tua, odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Iam enim hiems transiit, imber abiit et recessit. Flores apparuerunt vineae florentes odorem dederunt et vox turturis audita est in terra nostra. Surge propera amica mea, veni de Libano, veni coronaberis.

Alles aan jou is mooi mijn vriendin, niets ontsiert jouw schoonheid, je lippen druipen van honing, honing en melk proef ik onder jouw tong, de geur van je oliën zijn zoeter dan alle balsems die er zijn. Kijk, de winter is voorbij, de regen is voorbij en weggegaan. De bloemen zijn verschenen, wijnstokken ranken en geven geur af, het geluid van de tortelduif klinkt op ons land. Sta op mijn mooie vriendin, kom mee weg van de Libanon, en je zult gekroond worden.

Ecce virgo concipiet et pariet filium

Zie de Maagd zal ontvangen en een
zoon ter wereld brengen

Jesaja 7, 14

Antifoon “Ecce Virgo”

Ecce virgo concipiet et pariet Filium, et euntes
dicite quia natus est.

Zie, de maagd zal ontvangen en een Zoon baren,
gaat en zegt dat Hij geboren is.

Responsorium “Ecce Virgo”

Ecce virgo concipiet et pariet filium dicit Dominus.
Et vocabitur nomen eius: Admirabilis Deus Fortis.

Zie, de maagd zal ontvangen en een zoon baren,
zegt de Heer. En zijn naam zal zijn: wonderbaarlijke
machtige God.

*Super solium David et suoer regnum eius sedebit in
aeternum.*

*Boven de troon van David en boven zijn rijk zetelt
Hij in eeuwigheid.*

Antifoon “Beata Dei Genitrix” - Officia Propria Fol. 261 Magnificat VIII

Beata Dei Genitrix Maria, virgo perpetua, templum Domini, sacrarium Spiritus Sancti, sola sine exemplo placuisti Regina Iesu Christsito. Ora pro populo, interveni pro clero intercede pro devoto femineo sexu.

Magnificat anima mea Dominum

Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

*Quia respexit humilitatem ancillæ suæ:
ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.*

*Quia fecit mihi magna qui potens est,
et sanctum nomen eius.*

*Et misericordia eius a progenies in progenies
timentibus eum.*

Gezegende Maria, Moeder van God, blijvend maagd, tempel van de Heer, tabernakel van de heilige Geest: als enige zonder voorbeeld hebt u, koningin, aan Jezus Christus behaagd. Bid voor het volk, wees een voorspraak voor de clerus en wees een voorspraak voor het vrome vrouwelijke geslacht.

Mijn ziel verheerlijkt de Heer,

en mijn geest verheugt zich in God, mijn redder.

Want Hij had oog voor de geringheid van zijn dienstmaagd; zie, van nu af zullen alle geslachten mij zalig prijzen.

Want Hij die machtig is, heeft grote dingen voor mij gedaan, en heilig is zijn Naam.

Zijn barmhartigheid reikt van geslacht tot geslacht voor hen die Hem vrezen.

*Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos
mente cordis sui.*

Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes,

*Suscepit Israel puerum suum recordatus miseri-
cordiæ suæ*

*Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et
semini eius in sæcula.*

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto

*Sicut erat in principio et nunc et semper, et in sae-
cula saeculorum. Amen.*

*Hij toont kracht met zijn arm, drijft de
hoogmoedigen van hart uiteen,*

*machtigen stoot Hij van hun troon en geringen
verheft Hij.*

*Hongerigen overlaadt Hij met goederen en rijken
stuurt Hij weg met lege handen.*

*Zijn volk Israëel, dat Hem dient, neemt Hij op
indachtig zijn barmhartigheid,*

*zoals Hij beloofd heeft aan onze vaders, aan
Abraham en zijn nageslacht tot in eeuwigheid.*

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest,

*zoals het was in het begin en nu en altijd en in de
eeuwen der eeuwen. Amen.*

Signum magnum apparuit in caelo: mulier amicta sole (Openbaring)

Een groot teken verscheen aan de hemel; een Vrouw bekleed met de zon.

Antifoon “Signum Magnum”

Signum magnum apparuit in caelo: mulier amicta sole, et luna sub pedibus eius, et in capite eius corona stellarum duodecim.

Een groot teken verscheen aan de hemel; een Vrouw bekleed met de zon en de maan onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.

Cantate Domino canticum novum: quia mirabilia fecit

Zingt voor de Heer een nieuw lied, want Hij heeft wonderen gedaan.

Orgelspel: “Kathedraalfenster”

Siegfried Karg-Elert (1877- 1933) componeerde “Kathedraalfenster” opus 106 in 1923 (dus 100 jaar geleden), dit orgelwerk gaat over een zestal katholieke hymnen/antifonen. Het “Saluto Angelico” betreft een gregoriaanse Maria-antifoon. De ons welbekende melodie is zeer duidelijk weergegeven met vooral zachte pastel-achtige klanken.

Antifoon “Angelis Domini”

Angelus Domini nuntiavit Mariae, et concepit de Spiritu Sancto.

Een engel van de Heer bracht de boodschap aan Maria, en zij ontving van de heilige Geest.

Antifoon “Ne timeas, Maria”

Ne timeas Maria, invenisti gratiam apud Dominum: ecce concipies et paries Filium.

Vrees niet Maria, want u hebt genade gevonden bij de Heer: zie, u zult ontvangen en een zoon baren.

Antifoon “Ecce ancilla”

Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum tuum.

Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar Uw woord.

Antifoon “Virgo verbo concepit”

Virgo verbo concepit, virgo permansit, virgo peperit Regem omnium regum.

De maagd heeft het Woord ontvangen, zij is maagd gebleven, de maagd heeft de Koning der koningen ter wereld gebracht.

Responsorium Breve “Verbum caro factum est”

Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Hoc erat in principio apud Deum. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto

Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. Dat was in het begin bij God. Eer aan de Vader en de Zoon en aan de heilige Geest.

Antifoon “Gabriel angelus locutus est”

Gabriel angelus locutus est Mariae dicens: Ave, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus.

De engel Gabriel sprak tot Maria en zei: wees gegroet, u bent vol van genade, de Heer is met u, u bent gezegend onder de vrouwen.

Antifoon Haec est praeclarum - Officia Propria 385

Haec est praeclarum vas Paracliti Spiritus Sancti. Haec est gloriosa civitas Dei. Haec est Mulier virtutis, quae contrivit caput serpentis. Haec est sole splendidior luna pulchrior, aurora rutilantior, stellis praeclarior. Hanc peccatores devote adeamus, reus pectora tundamus dicentes: Sancta, Sancta, Sancta Maria, virgo clemens et pia Domina nostra. Nos, a peste et subitanea morte et ab omni tribulatione sanctis tuis precibus liberatos fac consortes caelestis gloriae.

*In omni tribulatione et angustia nostra.
Succurre nobis, piissima virgo Maria.*

*Oremus: concede nobis omnipotens Deus, ut qui protectionis tuae gratiam quaerimus, intercedente pro nobis beata Maria, semper virgine, a peste inquinaria et omnia subetania et improvisa morte liberati, tibi segura mente serviamus.
Per Christum Dominum nostrum. Amen.*

Zij is de schitterende verblijfplaats van de Trooster, de heilige Geest. Zij is de roemrijke stad van God. Zij is de sterke vrouw die de kop van de slang heeft verpletterd. Zij is stralender dan de zon, schoner dan de maan, glanzender dan de dageraad, helderder dan de sterren. Laten wij, zondaars, eerbiedig tot haar gaan, laten wij ons schuldig op de borst slaan en zeggen: heilige, heilige, heilige Maria, goedertieren Maagd en onze liefdevolle vrouwe, wil ons, van pest en plotselinge dood en van alle tegenspoed door uw heilige gebeden bevrijd, deelgenoot maken van de hemelse glorie.

*In al onze ellende en angst.
Kom ons te hulp, o allerliefste maagd Maria.*

*Laat ons bidden: verleen ons, almachtige God, dat wij, die de genade van uw bescherming afsmeken, door de voorspraak van de heilige Maria, altijd maagd, bevrijd blijven van de dood, en U met een onbezorgd hart mogen dienen.
Door Christus onze Heer. Amen.*

Litanie “Domine aeterne Pater” - Officia Propria Fol. 206-209

Domine aeterne Pater, creator caeli et terrae,
Deus, miserere nobis. Domine
Exaudi clamantes ad te propter magnam miseri-
cordiam tuam. Domine
Gloria tibi, Deus, quem omnis terra veneratur.
Domine
Pater de coelis, Deus. Miserere nobis.
Sancte pater, sempiternus Deus. Miserere nobis.
Omnipotens Rex Coelestis. Miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere no-
bis. Agnus Dei ...
Suscipe deprecationem nostram, qui sedes ad
dexteram Patris. Agnus dei
Gloria tibi Christe, dei Patris unigenite Deus. Agnus
dei
Redemptor mundi. Miserere nobis.
Salvator mundi. Miserere nobis.

Heer, eeuwige vader, Schepper van hemel en
aarde, God, ontferm U over ons.
Verhoor hen die tot U roepen omwille van uw
grote barmhartigheid.
Eer aan U, God, die door heel de aarde aanbeden
wordt.
Vader in de hemel, God, ontferm U over ons.
Heilige eeuwige Vader, God, ontferm U over ons.
Almachtige hemelse Koning, ontferm U over ons.
Lam Gods, dat de zonden der wereld op zich
neemt, ontferm U over ons.
Aanvaard onze smeekbede, U die zit aan de rech-
terhand van de Vader.
Eer aan U Christus, God, enig geborene van God
de Vader.
Verlosser van de wereld, ontferm U over ons.
Heiland van de wereld, ontferm U over ons.

Spiritus Domini replens orbem terrarum, miserere nobis. Spiritus Domini

Supplicum succurre votis tuorum replens corda fidelium. Spiritus Domini

Gloria tibi, Deus, laus et honor per omnia saecula. Spiritus Domini

Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus et immortalis, miserere nobis. Sanctus Deus

Tu solus sanctus Deus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus, miserere nobis. Sanctus Deus

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen. Sanctus Deus

Sancte sanctorum Deus, miserere nobis. Sancte Deus

Geest des Heren die heel de aarde vervult, ontferm U over ons.

Deemoedig vragen wij U: kom onze wensen tegemoet en vervul de harten van uw getrouwen. Glorie aan U, God, lof en eer in alle eeuwigheid.

Heilige God, heilige sterke, heilige en onsterfelijke, ontferm U over ons.

U alleen bent de heilige God, U alleen de Heer, U alleen de Allerhoogste, ontferm U over ons.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest, zoals het was in het begin en nu en altijd en tot in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Heilige God der heiligen, ontferm U over ons.

Heilige God, heilige sterke, heilige en onsterfelijke, ontferm U over ons.

Domine aeterna Pater Creator Coeli et
terra Deus miserere nobis **D**omine **E**xaudi
clamantes ad te propter magna misericordiam tuam **D**omine
Gloria tibi Deus que unius terra veneratur **o**mnia

Fragment van "Domine aeterna Pater" uit de oorspronkelijke
"Officia Propria Nobilium Virginum Thorensium"

Introitus "Salve, sancta Parens"

Salve sancta Parens, enixa puerpera Regem, qui caelum terramque regit in saecula saeculorum.

Gegroet, heilige Moeder, die de Koning ter wereld heeft gebracht, de Koning die heerst over hemel en aarde in de eeuwen der eeuwen.

Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Een goed woord is opgeweld uit mijn hart: ik zeg mijn werken toe aan de Koning.

II

S Al-ve sancta Pa-rens, e-ni-xa pu-ér-pe-ra Re-
 Wees gegroet, heilige Moeder, uit U is een kind geboren

gem, qui cae-lum ter-ram-que re-git in saé-cu-la sae-
 dat over hemel en aarde regeert tot in eeuwigheid.

cu-ló-rum. T.P. Al-le-lú-ia, al-le-lú-ia.

Antifoon “Salve Regina”

Salve Regina, mater misericordiae: vita dulcedo et spes nostra, salve.

Wees gegroet Koningin, Moeder van barmhartigheid: ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet.

Ad te clamamus, exsules filii Hevae.

Tot u roepen wij, bannelingen, kinderen van Eva:

Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrimarum valle.

Tot u smeken wij, zuchtend en wenend in dit dal van tranen.

Eia ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende:

Daarom dan, onze voorspreekster, sla uw barmhartige ogen op ons en toon ons na deze ballingschap Jezus, de gezegende van uw schoot.

O clemens : O pia : O dulcis Virgo Maria.

O goedertieren, o liefdevolle, o zoete Maagd Maria.

Hymne “O Virgo Mater”

O virgo mater, filia tui beata Filii, sublimis et humilima præ creaturis omnibus.

Divini tu consilii fixus ab ævo terminus, tu decus et fastigium naturæ nostræ maximum:

quam sic prompsisti nobilem ut summus eius conditor in ipsa per te fieret arte miranda conditus.

In utero virgineo amor revixit igneus, cuius calore germinant flores in terra cælici.

Patri sit et Paraclito tuoque Nato gloria, qui veste te mirabili circumdederunt gratiæ. Amen.

O maagdelijke moeder, zalige dochter van uw Zoon, verheven en nederiger dan alle schepselen.

U bent sinds eeuwigheid de bekroning van het goddelijk raadsbesluit, u bent het sieraad en absolute top van onze natuur:

door u is voortreffelijk geopenbaard, dat uw hoogste Schepper zichzelf door u geschapen heeft op een wonderbaarlijke manier.

In de maagdelijke schoot ontstak een vurige liefde, door wiens warmte hemelse bloemen op aarde tevoorschijn komen.

Glorie aan de Vader, en aan de heilige Geest en aan de uit u Geborene, die u omgeven met een kleed van wonderbaarlijke genade. Amen.

Hymne “Ave Maris Stella”

Ave, maris stella, Dei mater alma, atque semper
virgo, felix caeli porta.

Sumens illud Ave Gabrielis ore, funda nos in pace,
mutans Evae nomen.

Solve vincla reis, profer lumen caecis, mala nostra
pelle, bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem, sumat per te precem qui
pro nobis natus tulit esse tuus.

Virgo singularis, inter omnis mitis, nos culpis solu-
tos mites fac et castos.

Vitam praesta puram, iter para tutum, ut videntes
lesum semper collaetemur.

Sit laus Deo Patri, summo Christo decus, Spiritui
Sancto honor, tribus unus.

Gegroet, sterre der zee, verheven Moeder van
God, altijd maagd gebleven, zalige poort van de
hemel.

Gij, die het Ave uit de mond van Gabriël hebt ver-
nomen, bevestig ons in de vrede door Eva's naam
te veranderen.

Breek de band der zondaars, schenk het licht aan
blinden, weer het kwaad van ons af, vraag ons alle
gunsten.

Toon u als een moeder, bied Hem ons smeken aan,
Hij die voor ons geboren, uw kind wilde worden.

Heerlijkste der maagden, van allen de mildste,
maak ons vrij van zonden, zuiver en zachtmoedig.

Geef een zuiver leven, maak de weg steeds veilig,
dat wij, Jezus ziende, eeuwig ons verblijden.

Lof zij God de Vader, roem aan Christus Koning en
aan de Heilige Geest, één eerbetuiging aan hun
drieën.

Sequens “Ave Maria Virgo serena”

Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum, virgo serena.

Benedicta tu in mulieribus: quae peperisti pacem hominibus, et angelis gloriam.

Et benedictus fructus ventris tui: qui coheredes ut essemus sui nos fecit per gratiam.

Per hoc autem Ave, mundo tam suave, contra carnis iura,

genuisti prolem : novum stella solem, nova genitura.

Tu parvi et magni, leonis et agni, Salvatoris Christi, templum extitisti, sed virgo intacta.

Tu floris et roris, panis et pastoris, virginum Regina, rosa sine spina, genitrix es facta.

Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met u, zuivere maagd.

U bent gezegend onder de vrouwen, u die Hem ter wereld bracht, die aan de mensen vrede en aan de engelen glorie bracht.

En gezegend is de vrucht van uw schoot, die ons door de genade tot mede-erfgenamen maakte.

Door dit Ave, dat de wereld zoet in de oren klinkt en de wetten van de natuur te boven gaat,

hebt u een kind ter wereld gebracht, een nieuwe ster waaruit een nieuwe zon ontsproot.

Ongerepte Maagd, u bent de tempel geweest van degene die tegelijk klein en groot was, leeuw en lam, Christus de Redder.

Koningin der maagden, roos zonder doornen, u bent de moeder geworden van degene, die bloem en dauw, brood en herder is.

Tu civitas Regis iustitiae, tu mater es misericordiae
: de lacu faecis et miseriae paenitentem reformans
gratiae.

Te collaudat caelestis curia, tibi nostra favent
obsequia : per te reis donatur venia, per te iustis
confertur gratia.

Ergo maris stella, verbi Dei cella et solis aurora.

Paradisa porta, per quam lus est orta, natum tuum
ora : ut nos solvat a peccatis, et in regno claritatis,
quo lux lucet sedula, collocet per saecula. Amen.

Woonplaats van de Koning der gerechtigheid,
moeder van barmhartigheid, u redt de boetvaardige
uit zijn poel van ellende en geeft hem het
leven.

U prijst het hemels koor, u gelden onze eerbewijzen,
door u krijgen de schuldigen weer vergeving
en de rechtvaardigen genade.

Sterre der zee, woonplaats van het goddelijk
Woord, dageraad van de zon.

Poort van het paradijs, waaruit het licht is opgegaan.
Bid uw Zoon, dat Hij ons van de zonden bevrijdt
en ons voor altijd opneemt in het Rijk waar
het eeuwig licht zal schijnen.

Victimae Pascali laudes imolent Christiani

Respondet Chorus sequentem versum Tertium
 Christus is opgestanden **A**l ewer der Joden handen
 us ewillen ewi alleghader wolkte syn Christus sal
 onser aller Troester syn Kyrielys.

Agnus redemit oues christo innocens Patri reconciliauit peccatores
 e syn ewi godde genangen **W**aer Christus is onselang
 us ewillen ewi alleghader te ut supra.

Fragment van "Victimae Pascali" uit de oorspronkelijke "Officia Propria Nobilium Virginum Thorensium"

Sequens “Victimae paschali laudes” - Officia Propria Fol. 105 - 108

Victimae paschali laudes immolent christiani.

Laat ons, Christenen, lofzangen brengen aan het Paaslam.

Christus is opgestanden, al uter der joden handen. Dus willen wy allegader vrolick syn. Christus sal onser aller Troester syn. Kyrieleys.

Agnus redemit oves: Christus innocens patri reconciliavit peccatores.

Het Lam heeft ons, schapen, vrijgekocht, de onschuldige Christus heeft de zondaars verzoend met zijn Vader.

Al syn wy goedts gevangen, naer Christus is ons verlangen. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Mors et vita duello confluxere mirando: dux vitae mortuus regnat vivus.

Dood en leven vchten een miraculeuze tweestrijd: de gestorven Heer van het leven heerst opgestaan.

Dat Cruys dat moeten wy dragen, sullen wy Christo behaegen. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Dic nobis, Maria, quid vidisti in via?

Vertel ons, Maria, wat hebt u gezien op uw weg?

Christus heeft geleden, Hy heeft voor ons gestreden. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Sepulchrum Christi viventis et gloriam vidi resurgentis.

Ik zag het graf van Christus die leeft en met glorie is verrezen.

Den viant heeft Hy verwonnen. Die doot heeft hy verslonnen. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Angelicis testibus, sudarium et vestes.

De engelen als getuigen, de zweetdoek en het grafkleed.

Christus is nedergestegen. Hy heeft victorie verkregen. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Surrexit Christus, spes mea, praecedet suos in Gallileam.

Christus, mijn hoop, is verrezen en zal de zijnen voorgaan naar Galilea.

Christus voer ter hellen. Hy verloesde alle syn gesellen. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Credendum est ex te deum et hominem natum, resurrexisse glorificatum.

Wij geloven dat uit U de God-mens geboren is, dat U in heerlijkheid bent opgestaan.

Christus is verresen, daerom willen wy vrolick wesen. Dus willen wy allegader vrolick syn...

Scimus Christum surrexisse a mortuis vere, tu nobis, victor rex, miserere.

We weten immers dat Christus werkelijk uit de dood is opgestaan, Christus Koning, ontferm u over ons.

Daer waren dry jonkfrauen. Smorgens vroech voor den dauwe. Sy sochten onsen Hern Jesum Christ, die van den doot verresen is. Alleluia.

Alleluia

Alleluia

Sy sochten en sy vonden Onsen Heeren met syne vyf wonden. Dus willen wy allegader vrolick syn, Christus sal onser aller Troester syn. Kyrieleys.

Orgelspel: “Christ lag in todesbanden”

De melodie van het Lutherse koraal “Christ lag in todesbanden” is ontleend aan de oorspronkelijke melodie van de Paas-sequentie : “ Victimae pascali laudes”.

Georg Böhm, een Noord-Duitse componist (1661 - 1733), bewerkte dit voor orgel in een koraalfantasie waarvan de deeltjes naadloos op elkaar aansluiten. Opvallend is de tweede noot die verhoogd is tot leidtoon.

Veel dank verschuldigd aan ...

Dit concert werd mede mogelijk dankzij het jarenlange onderzoek naar de Officia Propria, een uniek liturgisch handschrift van het hoog-adellijk Stift te Thorn, door Johan Schoenmakers en Louis Krekelberg.

Jan Lipsch verzorgde de muzikale digitalisering van alle gezangen.

Cyriel Tonnaer maakte de vertalingen van de Latijnse gezangen.

Dank gaat ook uit naar:

Mat Rongen (Museum Thorn) voor het ter beschikking stellen van afdrukken uit de Officia Propria
Jan Simons jr. voor de talrijke detailfoto's van het interieur van de Kapel onder de Linden.

Schola Cantorum van het Ward-Instituut

De Schola Cantorum van het Ward-Instituut bestaat uit een 20-tal enthousiaste zangers, die vertrouwd zijn met de semiologie. Vandaar dat de Schola de gregoriaanse gezangen volgens de nieuwste melodische en ritmische opvattingen laat klinken. Binnen liturgische vieringen en met concerten wil de Schola een bijdrage leveren aan het stimuleren van de belangstelling voor het gregoriaans. De psalmen, die een poëtische neerslag zijn van de boeken van Mozes, de Profeten en Geschriften, nemen in het gregoriaans een belangrijke plaats in. Die verbinding met Bijbelteksten uit het Oude en Nieuwe Testament geeft gregoriaanse gezangen een belangrijke extra dimensie naast de welluidendheid van de Latijnse taal. De Schola Cantorum van het Ward-Instituut tracht de kerkgangers met eeuwenoude liturgische gezangen deelgenoot te maken van een wonderlijk samengaan van woorden en tonen en hen daarmee binnen de liturgie los te maken van alledaagse aardse zaken. De Schola werd in 1964 opgericht door Jos Lennards, directeur van het voormalig Ward-Instituut. Niet verbonden aan enige stad of parochie, wil de Schola in Nederland of daarbuiten een bijdrage leveren aan het stimuleren van de publieke belangstelling voor het gregoriaans. Naast het verzorgen van liturgische vieringen verzorgt het koor optredens in de vorm van concerten, soms gecombineerd met andere koren, waarbij de verwantschap tussen bepaalde meerstemmige muziek en het gregoriaans tot uiting wordt gebracht.

Voor meer informatie kunt u terecht op onze website.

Genoten van het concert? Wij stellen een review zeer op prijs

